

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 17
van **SOFIE JOOSEN**
datum: 29 augustus 2019

aan **LIESBETH HOMANS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Gemeenten - Medewerking bij het invullen van anderstalige documenten

Wie recht heeft op een Frans CRAM-pensioen of een Duits pensioen voor buitenlandse werknemers dient frequent een attest in te vullen dat hij nog in leven is. Zowel de Franse als de Duitse overheid eist dat de lokale overheid van pensioengerechtigde die in zijn thuisland verblijft dit formulier invult.

De lokale gemeentebesturen worden dus regelmatig geconfronteerd met inwoners die zich aanmelden met zo'n formulier. Deze formulieren zijn onveranderlijk in het Frans/Duits opgesteld. De Vlaamse taalwetgeving verplicht gemeentepersoneel echter om formele communicatie uitsluitend in het Nederlands te voeren. Het invullen en bekrachtigen van zo'n anderstalig attest is in dergelijke context niet evident. Een gemeentelijk nederlandstalig bewijs van leven wordt geweigerd in Frankrijk, zo kon ik reeds in de praktijk vaststellen. Sensus stricto dient de aanvrager dus in een beëdigd vertaler te voorzien. In realiteit vullen heel wat gemeenten deze anderstalige formulieren gewoon in, wat de druk op gemeenten die aan de exhaustieve invulling van de taalvoorschriften voldoen uiteraard doet toenemen.

1. In hoeverre is het invullen of bekrachtigen van een anderstalig formulier door een Vlaamse gemeentelijke administratie in regel dan wel in overtreding met de regelgeving inzake taalgebruik door de overheid? Is dit ook het geval indien de aanbieder van het formulier niet in een beëdigde vertaling voorziet?
2. Welke richtlijnen biedt de Vlaamse overheid ter zake aan de lokale overheden? Hoe worden deze verspreid?
3. In hoeverre verplicht het eenmalig aanvaarden van zo'n anderstalig document bij wijze van gunst een gemeente om dit voor elk aangeboden document te doen? In hoeverre staat het de gemeente vrij onderscheid te maken tussen talen door bijvoorbeeld Franstalige documenten te aanvaarden en Duitstalige niet?

LIESBETH HOMANS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 17 van 29 augustus 2019

van **SOFIE JOOSEN**

1. Overeenkomstig de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, de SWT of ook wel de Bestuurstaalwet, is de bestuurstaal van gemeenten in het homogeen Nederlandse taalgebied het Nederlands. Dit heeft verschillende gevolgen. In de binnendienst moeten dergelijke besturen uitsluitend het Nederlands gebruiken. Personeelsleden zijn in beginsel niet verplicht om een andere taal dan de bestuurstaal te begrijpen of te gebruiken. In individuele contacten met de inwoners van die gemeente moeten de medewerkers van de gemeente uitsluitend het Nederlands gebruiken. Het bestuur is bovendien verplicht om de akten betreffende particulieren, zoals een bewijs van leven, op te stellen in het Nederlands.

Naast de Bestuurstaalwet is ook het decreet van 30 juni 1981 houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij Koninklijk Besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlandse taalgebied en de particulieren van belang. Dit decreet verplicht particulieren, gevestigd in een gemeente zonder speciale taalregeling uit het Nederlandse taalgebied om uitsluitend het Nederlands te gebruiken in hun betrekkingen met de plaatselijke diensten van het homogeen Nederlandse taalgebied. Ook documenten die een dergelijke inwoner voorlegt aan een Vlaamse gemeente zonder speciale taalregeling, zouden volgens de rechtsleer op grond van dit decreet in het Nederlands moeten zijn opgesteld.

Dit is de basisregeling. Een gemeente zonder speciale taalregeling in het Nederlandse taalgebied gebruikt het Nederlands als bestuurstaal, en omgekeerd gebruiken ook de inwoners van een dergelijke gemeente het Nederlands in hun contacten met de gemeente.

Er is evenwel Europese regelgeving die hier aanvullingen op aanbrengt. Meer in het bijzonder, en specifiek van belang voor de concrete vraag van het parlementslid, is er de verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels. Deze verordening is van toepassing op alle wetgeving betreffende de volgende takken van de sociale zekerheid:

- prestaties bij ziekte;
- moederschaps- en daarmee gelijkgestelde vaderschapsuitkeringen;
- uitkeringen bij invaliditeit;
- uitkeringen bij ouderdom;
- uitkeringen aan nabestaanden;
- prestaties bij arbeidsongevallen en beroepsziekten;
- uitkeringen bij overlijden;
- uitkeringen bij werkloosheid;
- uitkeringen bij vervroegde uitkering;
- gezinsbijlagen;

Overeenkomstig artikel 76, sub 7 van deze verordening mogen de autoriteiten, organen en rechterlijke instanties van een lidstaat verzoekschriften of andere documenten die hun toegezonden worden, niet afwijzen op grond van het feit dat zij zijn opgesteld in

een officiële taal van een andere lidstaat, die als een officiële taal van de instellingen van de Gemeenschap is erkend overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag.

Frans en Duits zijn erkend als officiële talen van de instellingen van de EU.

Kortom, als deze verordening van toepassing is, kan een gemeente een document, opgesteld in het Frans of Duits, niet weigeren of afwijzen. Wat betreft aanvullingen die moeten worden aangebracht op een dergelijk document, moet een gemeente deze in beginsel aanbrengen in de voorgeschreven bestuurstaal (dus het Nederlands), tenzij er voor dit specifieke stelsel van pensionering andersluidende, internationale of Europese regelgeving voorhanden is.

2. Het is niet zo dat er hieromtrent specifiek richtlijnen worden verspreid naar de lokale overheden toe. De Vlaamse overheid heeft wel een Steunpunt Taalwetwijzer, waar iedereen – dus ook lokale besturen – terecht kan voor informatie omtrent de toepassing van de taalwetgeving (www.taalwetwijzer.be).
3. Uiteraard is het te verkiezen dat alle inwoners op gelijke wijze worden geholpen met een aanvraag. Indien men de regelgeving, zoals uiteengezet in punt 1, naleeft, is dit ook mogelijk en hoeft er geen beroep te worden gedaan op een “gunst”.